

v Evropi do leta 1817 ne duha ne sluha od nje. Ali bo v prihodnje tudi tako minula, ker letos se bo vendar dovolj znesla nad vso Evropo, kdo vé. Bog daj, da bi.

Temu oziru v pretekle čase dostavljamo ozir po našem cesarstvu zastran kolere:

Na Dunaji je še zmiraj precej huda; po zadnjem oznanilu jih je te tri mesce, ko se je tu spet pokazala, zbolelo 4350, umrlo 1835.

V spodnji Austrii tudi še zmiraj razsaja.

V Peštu jenjuje očitno, bolj po malem pa v Lvovu; do 8. t. m. je tu zbolelo 5575 oseb, pomrlo 2825.

V Šlezii pojenjuje. Na Marskem v olomuškem okrogu je še huda, v Zeptavi so s samo merzlo vodo veliko bolnikov ozdravili.

V Lincu je vsak dan bolje, pa po kmetih zgornje Austrije se je skor povsod razširila.

V severnih Tirolih ni prehuda, v južnih pa zlo razsaja.

Na Koroškem je dosihmal le v okolici borovljiški.

Na Krajnskem je še ni konec, v Ljubljani je zlo pojenjala.

V Furlanii, kjer je pomrlo čez 6000 ljudi, že zlo pojmlje.

V Gorici in Kopru je že skor minula, v Terstu se tudi bliža h koncu. Po kmetih v Istrii jih je pobrala čez 4000.

V Benedkah, Veroni in Vicenci je popolnoma jenjala, ni je pa še konec v Padovi in Vidmu, v Milani je še zlo huda. V vsi Lombardii jih zbolí na dan še okoli 1000, pomrlo jih je že čez 23.000; naj huje je bila v Brešii, kjer jih pa sedaj na dan le še malo zbolí.

Novičar iz avstrijskih krajev.

Iz Dramna na Štaj. 13. sept. J. Š. Danes ob treh in devet minut po polnoči je bil pri nas potres. Slišal sem, ko sem bdel, od jugo-zapada, kakor bi burja bila priburila, okna pa dregetati, polej pa je meknilo petkrat zaredoma in zidovje je je vsakokrat zapersketalo. Ko je mikanje nehalo, so okna še dregetale, in zdí se mi, da je potres proti severno-izhodu naprej šumel. Malo so gomaznice mi po herbtu bile poletele, menda od strahu. Ravno pa zaslišim, da je ob pol šestih drugič bil potres, ki ga pa nisem čutil, ker sem bil na poti. (V Celji tudi je bil takrat potres).

Iz Ljubljane. Te dni nam je došel iz Dunaja smertni list, v katerem namesto nepričujoče zlahte častiti gosp. dr. Matija Dolenc, c. k. dvorni in sodni advokat na Dunaji, naznanuje svojim prijateljem in znancom, da Andrej baron Čehovin, stotnik c. k. topništva, vitez vis. c. k. vojaškega reda Marije Terezije in toskanskega vojaškega reda za zasluge, ovenčan z zlato in sreberno svetinjo hrabrosti 1. reda, s c. k. oficirskim službinim križcem in papeževo svetinjo, je po kratki bolezni 10. dan t. m. v 45. letu svoje starosti v Baden-u poleg Dunaja umrl. Lanske „Novice“ so prinesle nekoliko življenjepisnih črtic slavnega moža, ki ga ponosno svojega rojaka imenujemo (Čehovin je v Branici na Krasu doma), — niso mislile, da letošnje bojo že oznanile smert njegovo. Tudi kolera ga je vzela. Spomin njegov pa bo živel na veke!

Novičar iz raznih krajev.

Občinam (soseskam) po vsem cesarstvu je po višjem ukazu zapovedano, pred vsako vasjo napraviti plehasto ta-

blo, na kateri ima imé vasi lepo očitno in prav zapisano biti. — Po vsih vojaških bolnišnicah našega cesarstva in tudi v vojski se rane ne bojo več zavezovale s cufanjem, ampak s sirovo pavolo, ker je ravno tako dobra (in po skušnjah z vato še bolja) in veliko bolji kup. Ta ukaz, ki se opira na obilne skušnje, je pa tudi nauk, da pavola smé brez škode na rano priti, ne pa le platno, kakor se je nekdanj napačno mislilo in marsikteri še misli. — Od konkordata (cerkvene pogodbe), ki ga je sklenila avstrijska vlada s papežem, se sliši, da šteje 24 oddelkov, „placetum regium“ nima več veljave, škofje zamorejo popolnoma svobodno ravnati v svoji sodni oblasti itd. — V Krimu vlada začasno mir; imajo menda dosti opraviti s pokopovanjem mrtvih, katerih število se od nobene strani še prav ne vé; francoski vojskovodja v oznanilu od 11. t. m. pravi, da je njegovih ranjenih 4500, med temi 240 oficirjev; od mrtvih še ni nič povedal; Angleži so našeli 7500 mrtvih in ranjenih; od Rusov se ni še nič slišalo. Pelissier je pisal 10. dan t. m. ob enajstih zvečer sledeče: „Danes sem prehodil Sevastopolj; le, kdor sam vidi, kaj si je sovražnik vse napravil za brambo, je v stanu po vrednosti ceniti našo zmago. S tem, da je Malakov v naši oblasti, smo dobili grozno veliko materijala in sila veliko naprav v svoje roke. Jutri bojo zavezne armade posedle Karabelnajo in pa mesto, in pod nje krilom bo angleško-francoska komisija popisala vseh materijal, ki ga je pustil sovražnik v naših rokah“. Iz Pariza se sliši, da je cesar Napoleon poslal kurirja na Dunaj s pismom, v katerem avstrijsko vlado prosi: naj terja tedaj še enkrat od rusovske vlade, da se podverže tistim čveterim členom tako, kakor ste jih francoska in angleška vlada terjale v dunajskem zboru; če ne, ne bote jenjale pred, da vzamete celi Krim. Da bode avstrijska vlada rada še enkrat posrednica mirne sprave, ni dvomiti; po tem pa, kar je nek neka visoka oseba v Petrogradu rekla potem, ko je prva novica, da je Malakov padel in da so ladije pokončane, tje dospela, ni upati, da bi zavoljo te zgube se že udala močna Rusija. „Še vsa druga nesreča mora zadeti Rusijo, preden se bo udala“, so bile po berlinskih novicah nek besede visokega gospoda. — Bellemarre-a, ki je hotel unidan Napoleona ustreliti, so kot norca zaperli v norišnico v Bicetrah. — V Napolji se bojé punta in prihoda angleških vojn h bark. — Po pismih iz srednje Afrike zvemo, da 26. marca so avstrijski misijonarji dr. Knobler, Ueberbacher, Daninger in 4 v Kartumu izučeni zamurski fantje došli v misijonsko stanovanjšče pri sv. Križu v okolici zamurcov Kykov, kjer gosp. Mospan se srečno véde; on stanuje na levem bregu Bele reke v koči iz ila in slame, kakor je ondi navada. 28. marca so se podali naprej in v 14 dneh so mislili Gondokoro, cilj svojega potovanja, doseči. — Rajnki vremenski prerok iz Jolsve ima naslednika na Štajarskem, ki je unidan v časniku „Aufmerksame“ pervikrat se preroka razodel, rekoč: „Po vsih znamenjih nature naj sejejo kmetovavci letos veliko reži, ker prihodnje leto se je bo silo veliko pridelalo; letošnja jesen bo lepa, le v sredi tega mesca in pa v prvi polovici prihodnjega bo nekterikrat zmerzlina, ki pa utegne bolj škodovati letošnjim jesenskim pridelkom kakor ozimini; pred koncem januarja ni veliko snega pričakovati, tedaj se tudi ni bati, da bi ozimina pod dolgo ležečim snegom kaj škode terpela. — V Parizu je sedaj neki 19 let star mladeneč iz Irskega, ki pač zamore reči, da je naj večji mož sedanjega časa; meri 8 čevljev, 1 pavec in 4 linije, — vaga pa 2 centa. Kjer se pokaže, ga gleda vse. — Velikemu odboru v Švajci je bila unidan postava predložena, da se naj fantalinom pod 16 leti prepovejo tobak in cigare pušiti. Pač pametna bi bila taka postava povsod, ker res zoperno je viditi še smerkovca s cigaro ali pipo v ustih!